

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2964/05
25.01.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić, Vesne Popović, Jasminke Stanojević i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa AB, adv., protiv tužene Državne zajednice Srbija i Crna Gora, Savezno ministarstvo odbrane, VP BB, radi naknade nematerijalne štete, vrednosti predmeta spora 580.000,00 dinara, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž. br. 566/05 od 15.03.2005. godine, u sednici održanoj 25.01.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Nišu Gž. br. 566/05 od 15.03.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Nišu P. br. 1569/2003 od 05.02.2004. godine pa se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu P. br. 1569/2003 od 05.02.2004. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev kojim je tužilac AA tražio da se obaveže tužena da mu naknadi nematerijalnu štetu i to isplatom: 150.000,00 dinara na ime pretrpljenih fizičkih bolova, 130.000,00 dinara za pretrpljeni strah, 250.000,00 dinara na ime duševnih bolova zbog umanjene životne aktivnosti i 50.000,00 dinara zbog naruženosti, sa pripadajućom kamatom (stav prvi izreke), dok je u stavu drugom izreke odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Presudom Okružnog suda u Nišu Gž. br. 566/05 od 15.03.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe čl. 386. Zakona o parničnom postupku ("Sl. list SFRJ" br. 4/77... "Sl. list SRJ" br. 3/02), koji se primenjuje na osnovu čl. 491. st. 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS" br. 125/04) i našao da je revizija osnovana.

Prema do sada utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je povređen 17.03.1997. godine, u predelu levog kolena i to kao vojnik na redovnom odsluženju vojnog roka, prilikom izvršenja borbenog zadatka. Zbog zadobijene povrede, 24.03.1997. godine prebačen je u Vojnu bolnicu u VV, gde je izvršena hirurška intervencija. Tužba radi naknade štete podneta je 27.03.2003. godine.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtev za naknadu nematerijalne štete koju je tužilac trpeo zbog zadobijene povrede, zaključujući da je od završetka lečenja (april 1997. godine) kao dana saznanja za štetu i učinioca, do podnošenja tužbe, protekao rok od tri godine, te je nastupila zastarelost potraživanja po ovom osnovu. Pri tom, Opštinski i Okružni sud nalaze da lečenje tužioca posle aprila 1997. godine (od 28.01. do 02.02.1999. godine kao i 23.12.2002. godine) ne utiče na drugi način na ocenu zastarelosti potraživanja, jer je tužilac završetkom "lečenja u kontinuitetu" saznao za konačne posledice povrede, pa i eventualne promene i komplikacije.

Međutim, zbog pogrešne primene materijalnog prava, činjenično stanje, nije potpuno utvrđeno, zbog čega se izloženo stanovište ne može prihvatiti kao ispravno.

Odredbom čl. 376. Zakona o obligacionim odnosima, propisano je da potraživanje naknade prouzrokovane štete zastareva za tri godine, od kada je oštećeni doznao za štetu i lice koje je štetu učinilo (stav 1.), a u svakom slučaju ovo potraživanje zastareva za pet godina od kada je šteta nastala (stav 2.). Pravilna primena ove odredbe, zahteva da sud utvrdi kada su nastupila oba uslova (od kojih počinje teći subjektivni rok zastarelosti od tri godine), odnosno kada je oštećeni doznao za štetu i lice koje je štetu učinilo. Pri tom, saznanje za štetu, u konkretnoj pravnoj stvari, podrazumeva momenat kada je zdravstveno stanje tužioca, kao oštećenog, dobilo konačan oblik posle povređivanja, jer tek u tom momentu se i može utvrditi ukupan obim štete koju je on pretrpeo usled povrede koju je zadobio 17.03.1997. godine.

Prilikom ocene prigovora zastarelosti, nižestepeni sudovi nisu imali u vidu i da je u periodu od 24.03. do 10.06.1999. godine, u vreme ratnog stanja na teritoriji Srbije i Crna Gore, došlo do zastoja zastarevanja, u smislu čl. 383. Zakona o obligacionim odnosima, a nisu ni utvrdili da li je tužilac nadležnom Vojnom pravobranilaštvu podnosio zahtev za obeštećenje van spora, u smislu čl. 194. Zakona o vojsci Jugoslavije ("Sl. list SRJ" br. 37/93, koji je važio u vreme štetnog događaja), pošto ova radnja oštećenog prekida rok zastarelosti u smislu čl. 388. Zakona o obligacionim odnosima.

Tužilac je isticao u žalbi a to ponavlja i u reviziji da je po drugi put operisan 28.01.1999.godine, da je lečen do 02.02.1999. godine, potom, bio na rehabilitaciji pet meseci, te da se, zbog progresije bolesti, lečio na VMA u Beogradu 2002. godine kao i da mu je rešenjem od 21.01.2003. godine priznato svojstvo mirnodopskog vojnog invalida X grupe sa 20% vojnog invaliditeta kao posledica povređivanja od 17.03.1997. godine.

Stoga je, u ponovnom postupku, nužno razjasniti kada je tužilac saznao za ukupan obim štete, odnosno kada je lečenje koje je uzrokovano povredom od 17.03.1997. godine završeno, na taj način što će se veštačenjem utvrditi da li je ova povreda bila uzrok lečenja koja su nad tužiocem preduzeta tokom 1999. godine i 2002. godine i koji će nakon ocene ovih okolnosti odrediti vreme završetka lečenja tužioca.

Takođe, je potrebno utvrditi i kada je došlo do prekida toka zastarevanja u smislu čl. 388. Zakona o obligacionim odnosima (podnošenjem tužbe sudu ili zahteva za obeštećenje van spora nadležnom pravobranilaštvu). Tek po utvrđivanju ovih činjenica, pri tom ceneći period u kome zastarevanje ne teče (u smislu čl. 383. Zakona o obligacionim odnosima), sud će oceniti da li je potraživanje tužioca zastarelo u smislu čl. 376. Zakona o obligacionim odnosima, a u zavisnosti od toga odlučiti o osnovanosti zahteva za naknadu nematerijalne štete (u smislu čl. 200. Zakona o obligacionim odnosima), koji je predmet spora u ovoj pravnoj stvari.

Na osnovu čl. 395. st. 2. Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd